

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Exceptionibvs. Titvlvs X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

non habent, aut cum aliquo alio prefata ecclesia inimico, vel rebellis, seu eidem manifeste suspecto, unionem quamlibet seu parentelam aut confederationem iniret, sed tam nostram, quam successorum nostrorum personas, honorem & statum manuteneret, defenderet, & conservaret contra omnes homines cujuscunque essent preminentia, dignitatis vel status. Eidem etiam adjiciens juramento, quod manuteneret semper atque servaret, privilegia omnia per predecessores suos Reges ac Imperatores Romanos, prefata Romanæ, & alius quibuslibet ecclesiis quocunque concessa tempore, & continentia cujuscunque: ipsaque omnia, & specialiter ac precipue per clara memoria Constantinum, Carolum, Henricum, Ottonem quartum, Federicum secundum, atque Rodolphum, predecessores ipsius super concessione, recognitione, advocacione, annotatione, quitacione, & libera dimissione terrarum & provinciarum Romanæ ecclesie ubilibet positarum, quarum etiam multas nominatim expressit, sed Apostolicæ Romanicæque Pontificibus super hoc quocunque tenore concessa recognovit, confirmavit, & ex certa scientia innovavit, ac eam de novo concessit: & terras ipsas atque provincias recognovit ad jus & proprietatem ipsius ecclesie plenissime pertinere: easque nihilominus ex abundantia de novo ecclesie sacrosanctæ donavit, sub predicto se obligans juramento, quod ipsas, aliquamve ipsarum partem nullo nunquam tempore occuparet, seu (quantum in eo esset) ab alio permittere occupari. Nec in eis, aut aliqua parte ipsarum iura aliqua, possessiones, aut tenentias haberet, seu quomodolibet possideret, nec in eis etiam potestatem seu jusjurisdictionem, aut jurisdictionem quamcunque per se, vel per alium exerceret, quodque (ut Princeps catholicus & apud dictam ecclesiam advocatus atque defensor) ipsam juvaret, & consiliis, & auxiliis illi adfiliaret opportunis, contra quoscunque inobedientes & rebelles eidem: & precipue contra occupantes seu turbantes terras predictas seu provincias, vel partem quamlibet earundem. Sub eodem etiam juramento promissit, quod tam ipsam Romanam ecclesiam, quam alias ecclesias, libertatem ecclesiasticam, bonas, iura, prelatos, & ministros ecclesiarum ipsarum manuteneret, conservaret, atque defenderet, suo posse. Et quod ecclesia Romanæ vasallos contra justitiam nullatenus offensurus, devotos ac fideles ecclesia etiam in Imperio constitutos benigne tractaret: nec eos opprimeret contra justitiam, aut (quantum in eo esset) per alium opprimi sustineret: sed in suis potius iuribus & justitiis conservaret. Hoc quoque juramentum & etiam pristinum pro eo nobis per suos nuncios (ut pramittitur) prestitum receptis iuxta coronationis insignis innovavit, prout in patentibus ante coronationem ipsam, eius regio magno sigillo, & aliis post coronationem eandem, eius imperiali aurea bulla tunc in, inde confectis literis (quas in archivio Ro. ecc. reponi, & diligenter conservari fecimus) plenius continetur.

DE EXCEPTIONIBUS.
TITVLVS X.
CAP. I.

Exceptio excommunicationis opponitur dilatorie quandoque, peremptorio non obstanti: Ioan. And.

Clemens V. in concilio Viennensi.
Excommunicationis exceptio dilatorie in qualibet parte litis opponi potest, termino peremptorio per iudicem assignato, ad proponendum exceptiones declinatorias & dilatorias, non obstante:

a Dicitur, etiam, deest in antiquioribus codicibus. b Al. sub.

Servata tamen constitutione felicitis recordationis Innocent. Papæ IV. edita circa hoc in concilio Lugdunenfi.

DE SENTENTIA ET RE
judicata.
TITVLVS XI.
CAP. I.

Qui tres sententias contrarias in quarum causa reportavit, de illarum nullitate non agit, nec ex ipis ipsarum executione non fallit: & respicit etiam pendentia. Ioan. And.

Clemens V. in concilio Viennensi.
Vt a calumniis litigantium occurratur, is, qui in beneficiis vel alia quavis causa tres contra se in petitorio vel possessorio sententias reportavit, ad agendum de nullitate ipsarum, vel alicujus ex eis nullatenus admittatur, donec huiusmodi sententia plenarie fuerint executioni mandata. Similiter si ille, contra quem tres sententia definitiva lata fuerint, ab interlocutoria vel gravamine ante prolationem ipsarum vel earum alicujus se appellasse, & causam appellationis huiusmodi adhuc pendere proponat: sententiarum predictarum executionem tali preterito nolumus impediri. Quæ ad causas qualitercunque etiam per appellationem pendentes duximus extendenda.

CAP. II.
Sententia lata contra citatum extra citantis territorium existentem, nulla est ipso iure. h. d. Ioan. And.

Idem.
Pastoralis cura sollicitudinis nobis divinitus super cunctas Christiani populi nationes injuncta, nos invigilare remediis subiectionum, eorundem periculis obviare & scandala removere compellit. Sanè cum iam dudum inter quondam Henricum Imperatorem Romanum, & charissimum in Christo Filium nostrum Robertum Siciliæ Regem gravis fuisset materia turbationis exorta, afferente deinde Imperatore predicto, quod cum quibusdam ipsius subditis Rex confederationes & conspirationes fecerat in ipsius majestatis offensam: Quodque traclaverat & ordinaverat, ut civitates quædam sub Imperii & Imperatoris ejusdem obedientia constitentes, contra eum, & Imperium rebellarent, gentesque suis ipsius fulta subsidio, nonnullas alias Imperii civitates & castra (inde violenter ejectione ipsius Imperatoris officialibus) occuparunt, & pro ipso Rege occupata tenebant: Ac alias etiam in urbe & alibi in Imperii, & in Imperatoris ejusdem contemptum, & iuxta majestatis injuriam, & reipublicæ detrimentum multa gravia fuerunt: & per Regem eundem, ac malitiam & instigationem ipsius tam à suis supradictis, quam à subditis Imperatoris commissa.

Præhabitis per Imperatorem eundem quibusdam processibus contra eum, absentem tamen, quamvis legitime (juxta Imperatoris assertionem) citatum, ac quod supradicta erant notoria, per imperialem interlocutoriam declarat Imperator ipse, Regem affirmans propter premissa læsæ majestatis criminis reum esse, in eum peremptorie (ut dixit) & sufficienter citatum, sed comparete contumaciter reculantem, tanquam rebellem, proditorem & hostem Imperii, ac reum criminis supradicti, privationis omnium dignitatum, quocunque comprehensurum titulo, & quibus se intulabat Rex ipse, auctoritatem quoque honorum, provinciarum, terrarum, bonorum, iurium & jurisdictionum, tam perpetuorum, quam temporalium, & si quando veniret in suam & Imperii sortiam, mutilationis o

a De intellectu vide Obitradum consil. nob. incip. quod littera executoria. b Al. fuerant. c Vide l. rei captali. ff. de pan. & leg. transgred. c. de transact. cum leg. criminali. c. de jurisd. omnium iud. arg. l. i. c. ne Christiani. man. & Fel. in c. ex littera. 23. de consil.